

6.9-13, 15-20

Η ρητορική στην Αρχαία Ελλάδα

A. Η ΦΥΣΙΚΗ ΡΗΤΟΡΙΑ:

φυσική ευχλωττία → ο Ομήρος τη θεωρεί "θείο χαρίσμα"
όπως η σφοδρία ή η συνέπεια

ΗΡΩΑΣ — ανδραγαθήματα στον πόλεμο
— ικανός στον δημόσιο λόγο

ομηρική συνεύρεση "ἀγορή" = κυδιάνειρα

↓
δίνει δόξα στους άνδρες, όπως η λαλή

φυσική ρητορική = Σόλων, Πίνδαρος, αχρευνσεις ιστορικών προσώπων στον Ηρόδοτο

Βασιλεύς : χαρακτηριστικό του δημαγωγικού πολιτευματος:

Ισχυρολογία = ισότητα στο δικαίωμα λόγου

{ βοήθησε στην αξιοποίηση του φυσικού ταλέντου
(π.χ. Θεμιστοκλής, Περικλής)

→ είχε ίσους και θεωρητικές γνώσεις ρητορικής από τους σοφιστές

Ετοιμάζαν τους λόγους τους αλλά δε βρέθηκαν γραμμένοι.

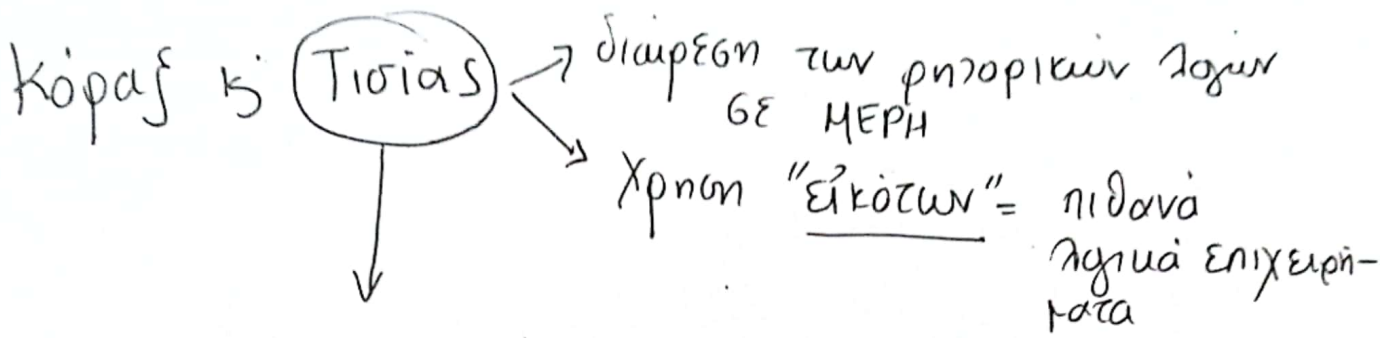
B. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΡΗΤΟΡΙΑΣ

φύση
↓
φυσική ρητορική

≠ "ἐπιστήμη" + "τέχνη" = συστηματική ρητορική (δικανική)
↓
ακριβής γνώση κανόνων

ΠΟΥ? → Σικελία

ΠΟΤΕ? → μετά το 466 πΧ (πτώση τυράννων)

Έγραψε το 1ο εγχειρίδιο ρητορικής "Τέχνη"

↳ ο Πλάτωνας αμφισβητεί ότι η ρητορική είναι τέχνη

Γ. ΡΗΤΟΡΙΚΗ ή ΣΟΦΙΣΤΙΚΗ

Δύο τα μέσα τα Σωκράτηχ επικεντρο ρητορική → ΑΘΗΝΑ
δημοκρατία

427 πΧ φθάνει στην Αθήνα ο Γοργίας ο Λεοντίνος

↓
πολιτική ή επιδεικτική ρητορική

Επιδεικτικός στη ρητορική ο "καιρός" = τρέχουσα πολιτική, κοινωνική, γυμναστική συζήτηση.

Λόγοι γεγραμτοί ρητορικά "σχήματα" → γοργίδια

κάνουν τον λόγο
των Γοργία να μοιάζουν με ποίηση

Πλάτων = κάνει κριτική ή αποδοκιμάζει

Τη ρητορική = οργάνω απλούς, χωρίς νομικούς πράγματος

(^{από} νομική και παιδαγωγική άποψη)

Πρωταγόρας = διδάσκει λόγους (2 αποψεις για υποθέματα)

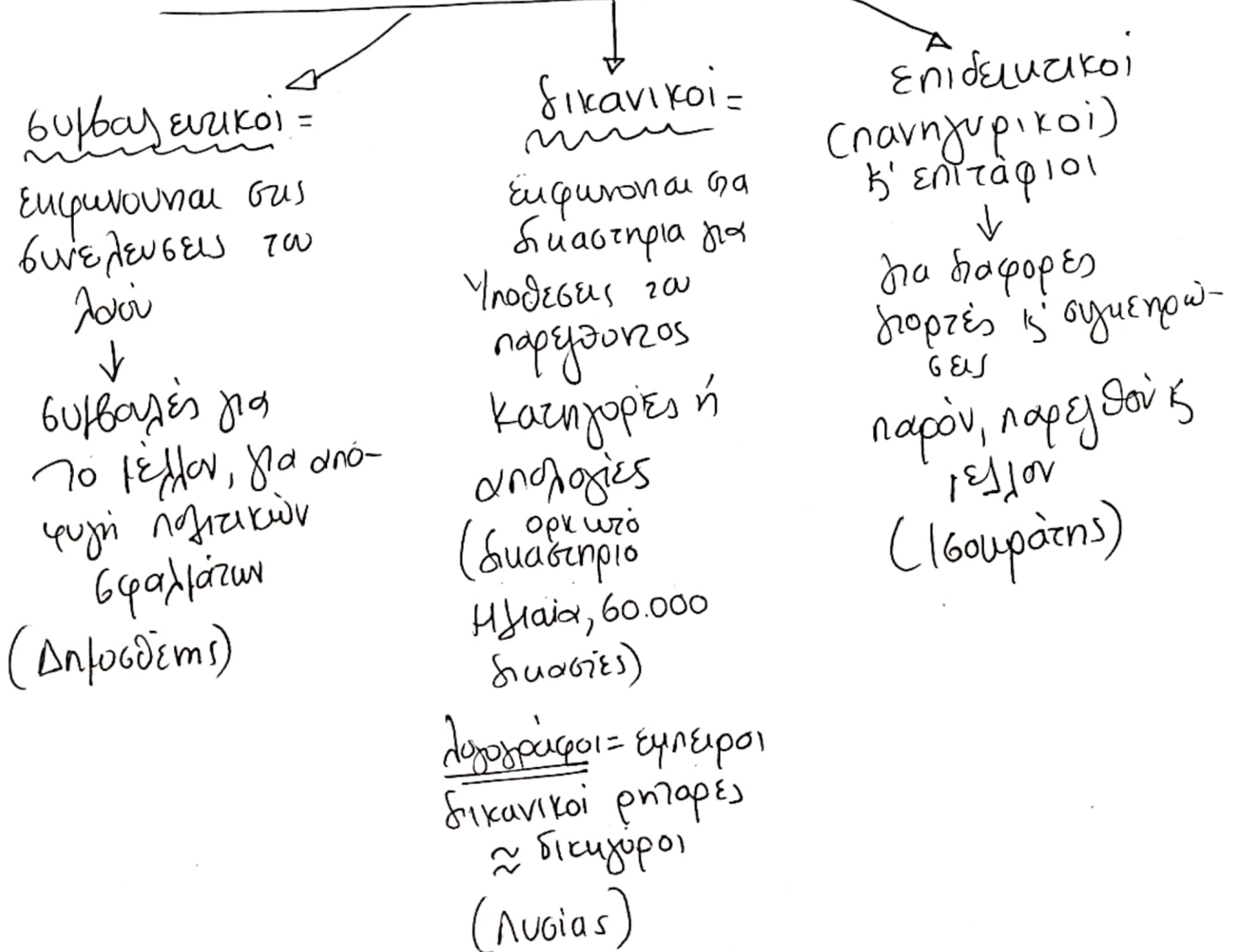
Ρητορική = παιδαγωγός δημουργός, όχι απλώς αλήθεια

3
Η ρητορική ευδεται εἰκοτα = ἡθονά, ἀληθοφανή
κατὰ τὸν Πλάτωνα ὁ ρητορὸς δὲν ἔχει γνῶσιν (ἐπιστήμη)
ἀλλὰ γνῶσιν μόνο (δοξά) γὰρ καθεξ ἑαυτοῦ

Υπερασπίσις ρητορικῆς → ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ → εὐπαιδευτικὴ
ἀξία

"ἡ ρητορικὴ προσφέρει "φιλοσοφία"
δηλαδὴ πνευματικὴ καλλιέργεια,
ἀσχολίαν με πρακτικὰ πολιτικὰ
ἔργα"

Ε' ΤΑ Εἶδη τοῦ Ἀτακτοῦ Ρητορικοῦ Λόγου

οχή - | εση - τέχνη

